

Beszámoló
az önkormányzati adóztatásról, a 2019. évi adóhatósági munkáról

Tisztelt Képviselő-testület!

Az alábbiakban tájékoztatjuk a Tisztelt Képviselő-testületet a helyi adóbevételek alakulásáról, az önkormányzati adónyilvántartásról, valamint az adóhatóság operatív feladatairól, éves tevékenységéről.

Az idei évi adatszolgáltatás 2018. január 01. napjától az ASP rendszerén alapul.

A szolgáltatás jövőbe mutató integrációs rendszere modern és várhatóan felhasználóbarát, precíz és biztonságos üzemeltetést tesz lehetővé a jövőben, de bevezetésével természetesen nem csak előnyök, hanem nehézségek is adódnak. Az adattisztítási folyamat aprólékos időigényes, az adatkonzisztenciát követő munkafolyamat, az adatmigrálás során jelentkező további eltérések, adathiányok kiküszöbölése, valamint a program készültségi fokában jelentkező problémák, valamint az egyes menüpontok fejlesztés alatti állapota jelentősen megnehezítik az átállás folyamatát.

Jogi szabályozás áttekintése

Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény a helyi közügyek, valamint a helyben biztosítható közfeladatok körében ellátandó helyi önkormányzati feladatok közé sorolja a helyi adóval, gazdaságszervezéssel kapcsolatos feladatokat. Az önkormányzat lényegi eleme a helyi közügyek intézése, s helyi közhatalom gyakorlása, ennek egyik fontos eleme a helyi adók rendszere. Az önkormányzat képviselő-testületének egyik alapjoga, hogy önkormányzati rendelet útján a helyi adóztatást szabályozza. Egyes adók, díjak (gépjárműadó, talajterhelési díj) esetében központi egységes szabályozás alapján, míg a helyi adók esetében törvényi keretek között, de helyi rendelet szabályozza az adóztatást.

A helyi adókról szóló 1990. évi C. törvény felhatalmazása alapján az önkormányzat kizárólagos joga, hogy a törvényben meghatározott adóalanyok és adótárgyak tekintetében helyi adókat vagy azok valamelyikét bevezesse. A törvény felhatalmazása alapján elfogadott önkormányzati rendeletek biztosítják az adóztatás kereteit és feltételeit. Törvényi keretek között a képviselő-testület dönt a helyi adók bevezetéséről, az alkalmazott adómértékekről, kedvezményekről és mentességekről.

Zalaszentmihály Községi Önkormányzat a helyi adók jelenleg alkalmazott adómértékeit a helyi sajátosságokhoz, a gazdálkodási követelményekhez és az adóalanyok teherviselő képességéhez igazoldóan állapította meg, a törvényben meghatározott felső (adómaximum) határ figyelembe vételével.

A helyi adóztatás az önkormányzat kezében továbbra is olyan lehetőség, amely a helyi vagyoni érdekeltiséghez, a kommunális fejlesztésekhez, valamint a helyi gazdasági tevékenységhez kapcsolódhat. A rendeletek megalkotása során a helyi adópolitika alapvető célja az, hogy a helyi adók az önkormányzat folyamatos, állandó, stabilan előre tervezhető, biztos bevételi forrását jelentsék, ugyanakkor az adózói kört illetően méltányos, igazságos és megfizethető legyen. A törvényben nevesített adónemek közül Zalaszentmihály Önkormányzat a kommunális adót, építményadót, helyi iparüzési adót vezette be.

A gépjárműadót és a talajterhelési díjat egységes központi szabályozás állapítja meg.

Az önkormányzati adóhatósági munka elsődleges szabályozását az adóigazgatási rendtartásról szóló 2017. évi CLII. törvény és az adóhatóság által fogantatandó végrehajtási eljárásokról szóló 2017. évi CLIII. törvény határozza meg.

Az egyes adónemekre vonatkozó részletes szabályokat az ún. egyedi jogszabályok, a Htv., a gépjárműadóóról szóló 1991. évi LXXXII. törvény és a környezetterhelési díjról szóló 2003. évi LXXXIX. törvény tartalmazza. A végrehajtási eljárásban mögöttes jogszabályként a bírósági végrehajtásról szóló 1994. évi LIII. törvény előírásai a mérvadóak.

Külön ki kell emelni az adatok személyes védelmét és az adótitok fontosságát, figyelemmel arra, hogy az adóhatóságot a hivatali eljárása során tudomására jutott minden irat, adat, tény, körülmény tekintetében titoktartási kötelezettség terheli.

Bevételek

Zalaszentmihály Községi Önkormányzat feladatellátását a saját bevételek, az állami támogatások, valamint az átengedett központi adók biztosítják. Ennek összetétele az ország költségvetési helyzetének és az országgyűlés döntésének függvénye. A helyi adókból származó bevételek az önkormányzat saját bevételeit növelik. Az önkormányzati adóhatóság által beszedett központi adók (gépjárműadó, adók módjára kimutatott helyszíni bírságok, közigazgatási bírság, szabálysértési bírság) eltérő mértékben az önkormányzatot illetik meg.

Az önkormányzat rendeleteiben szabályozza a helyi adók mértékeit, kedvezményeit, mentességeit, melyek alapvetően hatással vannak az adóbevételek nagyságára.

A tervezett adóbevételek tervezett és tényleges összege az alábbiak voltak:

Megnevezés	2019. évi előirányzat	2019. évi teljesített bevételek	adatok ezer Ft-ban
			Teljesítés %-a
Magánszemélyek kommunális adója	1.550	1.840	118,7%
Építményadó	1.550	1.811	116,8%
Helyi iparűzési adó	14.500.-	15.302	105,5 %
Helyi adók összesen	17.600.-	18.953	107,7%
Gépjárműadó	2.400	2.966	123,6 %
Talajterhelési díj	960	1.200	125%
Mindösszesen	20.960	23.119	110,3%

Az adóhatóság működése

Személyi feltételek

Az adózással kapcsolatos feladatokat Zalaszentmihály és Pölöske vonatkozásában 1 ügyintéző látja el.

Tárgyi feltételek

Az adónyilvántartás vezetése az ASP rendszerben történik, ezt az önkormányzati adóhatósági ügyintéző látja el.

Az adóhatóság feladata a korábbi évekhez hasonlóan az alábbi adónemekre, illetve főbb feladatokra terjed ki:

- Gépjárműadó
- Helyi adók (kommunális adó, építményadó, helyi iparűzési adó)
- Talajterhelési díj
- Adók módjára behajtandó köztartozások
- Késedelmi pótlék
- Mulasztási bírság
- Adóigazolások kiállítása
- Adó- és értékbizonyítványok készítése
- Adószámlák pénzforgalmi könyvelése
- Adatszolgáltatás a Magyar Államkincstár felé
- Kapcsolattartás társhatóságokkal

Az adóhatósági munka jelentős részét kitevő ügyiratok (határozatok, felszólítások, egyéb hivatalos iratok) kézbesítése tértivevényesen történik. Az éves adóbefizetési kötelezettségről szóló értesítők a törvény által kötelezően kiküldésre kerültek.

Az ügyintézési határidő az ügy jellegétől függ, törvényileg szabályozott.

Az adóhatósági munka egyes kiemelt fázisai:

- a.) Adózók bejelentkezési alapján a törzsállomány karbantartása,
- b.) Adóalanyok körének egyeztetése (folyamatosan, illetve szüksége szerinti felhívása a kötelezettség teljesítésének pótlására)
- c.) Az I. félévi előlegfizetési kötelezettségről értesítés, befizetési csekk készítése, postázása.
- d.) Adóbevallások rögzítése
- e.) Egyedi adóelőleg-módosítási, részletfizetési kérelmek elbírálása, határozathozatallal elsőfokú adóigazgatási eljárás, illetve méltányosság eljárás keretében.
- f.) Fizetési hátralékok esetén felszólítás küldése, eredménytelenség esetén végrehajtási eljárás megindítása.
- g.) Az elektronikusan benyújtandó iparűzési adóbevallás letöltése az ügyfélkapun keresztül.

Egyéb adóhatósági feladatok

Méltányossági, pótlék eltörlési kérelmek:

A kérelmek elbírálására vonatkozó jogszabályi háttérrel elsődlegesen az Art. tartalmazza. A méltányossági eljárás során az adóhatóságnak vizsgálnia kell az adózó, valamint a vele közös háztartásban élők jövedelmi- és vagyoni helyzetét, életkörülményeit. A tényállás teljes körű, minden szempontra kiterjedő tisztázása alapján kell döntést hoznia.

Adózók tájékoztatása, nyomtatványok biztosítása:

Az adózók tájékoztatása folyamatos, ügyfélfogadási időben adóhatósági ügyben felvilágosítást kérhetnek adózással kapcsolatban az ügyfelek.

I. Gépjárműadó

A Gjt. előírásai alapján az adókötelezettséget érintő változások bejelentése a járműnyilvántartásból történő adatletöltés az adóhatóság által online történik az alábbi rendszerességgel az évi eleji nyitóállomány február elején, az adókötelezettséget érint évközi változások minden hónapban

- az átadott január 1-jei állapotnak megfelelő nyitóállomány teljes átvizsgálása, adózoí azonosítóval történő ellátása szükséges, az átvizsgált és javított nyitóállomány adózoí beazonosítását ezután lehet elvégezni,
- a nyitó állomány alapján kell az újonnan adóztatás alá kerülő gépjárművekre egyedi határozatot készíteni, lakcímváltozás, vagy egyéb ok miatt kikerült járművek adóztatását ugyancsak határozattal kell megszüntetni.
- azon adózoók esetében, ahol a járműállományban nem történt előző évhez változás egyenlegközlő készítésére kerül sor,
- az év eleji változások átvezetése és az éves adókötelezettség betérhelése után minden adózoó részére kinyomtatásra, majd kiküldésre kerül az elkészített irattal (határozat, egyenlegközlő) együtt a befizetéshez szükséges csekk,
- az évközi változásjelentések feldolgozás-előkészítése (átvett adatállomány átnézése, kódolása) havi terminusban történik.

Az adóhatóság kivetéssel, határozatban állapítja meg az adókötelezettséget, és ugyancsak határozattal szünteti meg azt a törvényi feltételek fennállása esetén. Az adómentesség biztosítása is határozattal történik.

Ügyfélforgalmat generál az a tény, hogy a gépjármű adásvétele kapcsán az új tulajdonos nem írhatja nevére a gépjárművet, és a régi tulajdonos (eladó) marad január 1-jén a nyilvántartás szerinti tulajdonos, tehát a Gjt. értelmében az adó alanya.

II. Helyi adók

a) Helyi iparűzési adó

Településünkön bevezetésre került a helyi iparűzési adó az állandó, illetve ideiglenes jellegű iparűzési adókötelezettség vonatkozásában a 8/2012. (IV.20.) önkormányzati rendelettel. A helyi iparűzési adókötelezettség teljesítése önadózással történik. Ennek értelmében az adózoó kötelessége bejelenteni az adókötelezettség keletkezésének, változásának, megszüntetésének tényét, az adót bevallani és megfizetni.

A Htv. előírása az adókötelezettséget, az adózoók körét és az elszámolás módját meghatározza.

Az önkormányzatnak a törvény felhatalmazása alapján bizonyos korlátok között az adókedvezmények és az adómérték meghatározásánál van mozgástere.

A helyi szabályozás szerint:

1.§ (1) Állandó jelleggel végzett iparűzési tevékenység esetén az adó évi mértéke az adóalap 1,8 %-a.

(2) Ideiglenes jelleggel végzett iparűzési tevékenység esetén az adó mértéke naptári naponként 5000 Ft.

1/A §11 (1) Az önkormányzat a házi orvos, védőnő vállalkozó számára mentességet állapít meg, feltéve, ha annak vállalkozási szintű iparűzési adóalapja az adóévben a 20 millió forintot nem haladja meg. Az adómentességnek, adókedvezménynek valamennyi házi orvos, védőnő vállalkozó számára azonos.

(2) Az (1) bekezdés szerinti mentesség, csekély összegű (de minimis) támogatásnak minősül, amely az Európai Unió működéséről szóló szerződés 107. és 108. cikkének a csekély összegű támogatásokra való alkalmazásáról szóló 1407/2013/EU bizottsági rendelet szabályaival összhangban nyújtható.

b) Kommunális adó

A kommunális adó fizetési kötelezettség az Önkormányzat rendeletében meghatározottak szerint terjed ki:

1. §

- a) magánszemély tulajdonában lévő építményekre (lakás, nem lakás céljára szolgáló épület, telek) illetve
- b) nem magánszemély tulajdonában álló lakásbérleti joggal rendelkező személyre.

2.§ Az adó mértéke adótárgyanként, illetve lakásbérleti jogonként 5000 Ft/év.

3. § A beszedett adót az önkormányzat felhalmozási célú kiadásokra fordítja.

c) Építményadó

A rendelet az alábbiakra terjed ki:

Az adórendelet hatálya kiterjed Szentpéterúr Község Önkormányzat illetékességi területén lévő építmények közül a lakás és nem lakás céljára szolgáló épület, épületrészre

Az adó mértéke

- a) lakás esetében a lakás m²-ben számított hasznos alapterülete után 600 Ft/m²/év.

Adómentesség

(1) A Htv. 13. §-ában foglaltakon felül mentes az építményadó alól:

- a) melyben életvitelszerűen tartózkodnak és a kommunális adót megfizetik
- b) a lakáshoz tartozó gépjárműtároló
- c) zártkerti ingatlanok
- d) a lakáshoz tartozó gazdasági épület, kivéve a vállalkozási célra használt épületet, épületrészt, valamint a vállalkozási célra használt üdülőt.

III. Talajterhelési díj

Talajterhelés díj szabályai az előző időszakhoz képest nem változtak, díjfizetési kötelezett az a kibocsátó, aki a műszakilag rendelkezésre álló közcsatornára nem köt rá, és a helyi vízgazdálkodási hatósági engedélyezés alapján szennyvízelhelyezést alkalmaz. A 11/2012 (IV.20.) önkormányzati rendelet alapján: 1.§ (1) A területérzékenységi szorzó 1,5, mivel a terület a Balaton vízgyűjtő területéhez tartozik.

(2) A talajterhelési díj egységdíjának mértéke: 1200 Ft/m³, a területérzékenységi szorzót figyelembe véve 1800 Ft/m³.

2.§ Adatszolgáltatási kötelezettség terheli az Észak-zalai Víz- és Csatornamű Szolgáltató Zrt-t, kibocsátónként a szolgáltatott víz mennyisége, az ivóvízvezeték meghibásodása következtében elszívárgott víz és a külön vízmérőn mért locsolási célú víz mennyisége tekintetében.

1. Idegen bevételek

Az adók módjára behajtandó köztartozások másik csoportjába azok az ügyek tartoznak, amelyek behajtása az önkormányzat feladata, de a beszedett összeg a kimutató szervet illeti meg. Továbbra is az önkormányzat hatáskörében maradt a szabálysértési eljárási költségek, az elővezetési költségek és a közigazgatási bírságok adók módjára történő behajtása.

A behajtásra átadott ügyek nagymértékben olyan személyeket érintenek, akik ismétlődően nem tanúsítanak jogkövető magatartást.

Az adózóknak lehetőségük van arra, hogy amennyiben adófizetési kötelezettségüket határidőre nem tudják teljesíteni, pótlékmentes fizetési halasztást vagy részletfizetést kérjenek. Továbbá lehetőség van arra is, hogy az adóhatóság a magánszemély kérelme alapján mérsékelje, illetve elengedje az

adó-, valamint pótléktartozást, ha annak megfizetése súlyosan veszélyezteti az adózó illetve a vele együtt élő közeli hozzátartozók megélhetését. A vállalkozók esetében az adóhatóság a pótlék- és bírságtartozást mérsékelheti vagy elengedheti, ha annak megfizetése a vállalkozási tevékenységet ellehetetlenítené.

Egyes esetekben a pótlékelengedést az adóhatóság feltételhez köti, mint például a fennálló adótartozás megfizetéséhez.

I. Egyéb adóigazgatási feladatok

Emellett adunk ki adó-, és értékbizonyítványt, illetve nemleges adóigazolást, amelyet az adózók elsősorban pályázatok illetve hitelügyintézés céljára kérnek.

II. Végrehajtások

A legtöbb esetben fizetési felhívással, mint a végrehajtási cselekményt bevezető első lépéssel kezdődik az eljárás, ám korábbi tapasztalatok alapján azon adózók esetében, akikre a fizetési felhívás nincs hatással, mellőzzük ezt a lépést, rögtön a végrehajtás valamilyen formáját alkalmazzuk.

A beszámolási időszakban az adóhátralékok beszedése érdekében az alábbi behajtási cselekményeket alkalmazzuk:

- azonnali beszedési megbízás
- letiltás munkabérből, nyugdíjból
- gépjármű forgalomból kitiltás (egy éven túli gépjárműadó hátralék esetében)
- gépjárműfoglalás

A végrehajtás időtartamát megnöveli, hogy a munkahelyi adatok és a bankszámlaszámok kiderítése céljából más hatóságoktól (NAV, egészségbiztosítási pénztár) és pénzügyintézetektől kell adatot kérnünk, amely jelentős adminisztrációval jár, továbbá viszonylag hosszú időt vesz igénybe.

Az adóhatóság számára továbbra is gondot okoz az adóhátralékok behajtása. Annak ellenére, hogy a fizetési morál városunkban viszonylag jó, a hátralékok összege egyre nő. Egyre több idős magánszemély és vállalkozás küzd fizetési nehézséggel.

Sajnos felszámolási eljárások száma sem csökkent az elmúlt években. Az ő esetükben a hátralékok behajtása szinte lehetetlen, az eddigi tapasztalatok alapján a felszámoló felé bejelentett követeléseink megtérülése igen csekély.

A végrehajtás eredményességét és folyamatát nagymértékben akadályozza, hogy az érintett személyek és vállalkozások a postázott irataikat nem veszik át.

Magánszemélyek esetében problémát okoz, hogy nem tartózkodik a bejelentett lakcímén (külföldön dolgozik, külföldre költözött), fiktív lakcímmel rendelkezik.

Fentiekben kérem, hogy a beszámolót elfogadni szíveskedjenek.

Zalaszentmihály, 2019. december 12.

dr. Kiss Attila
jegyző